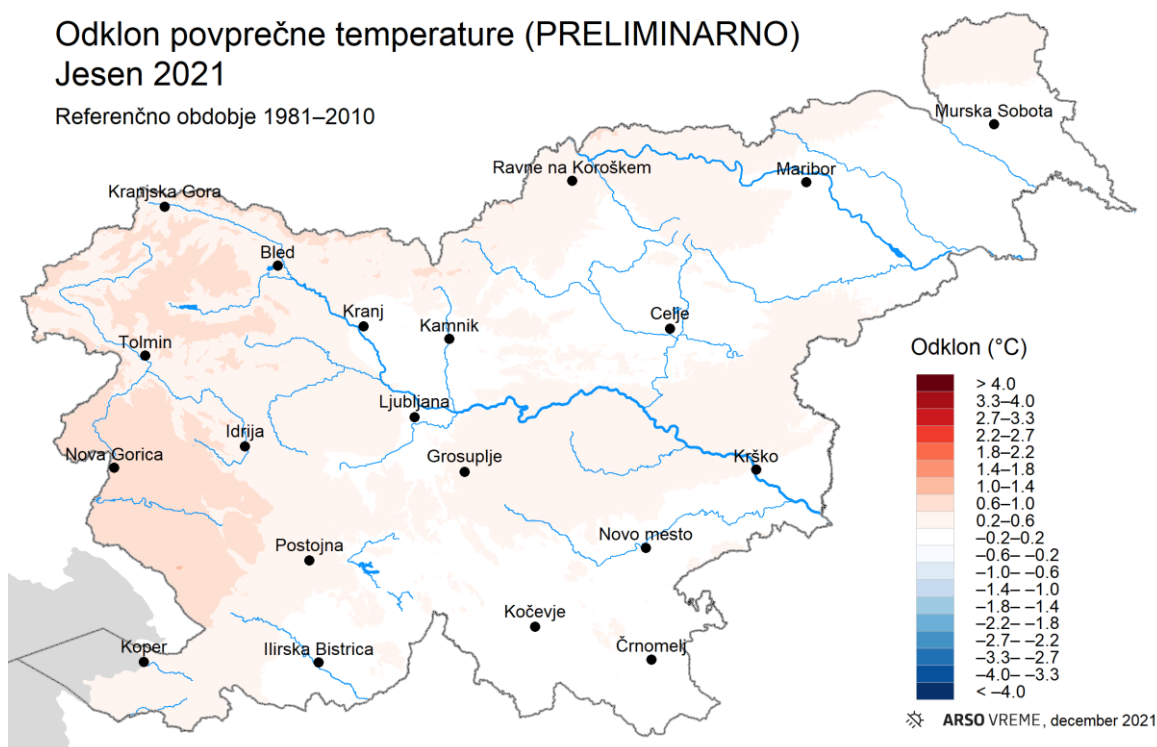

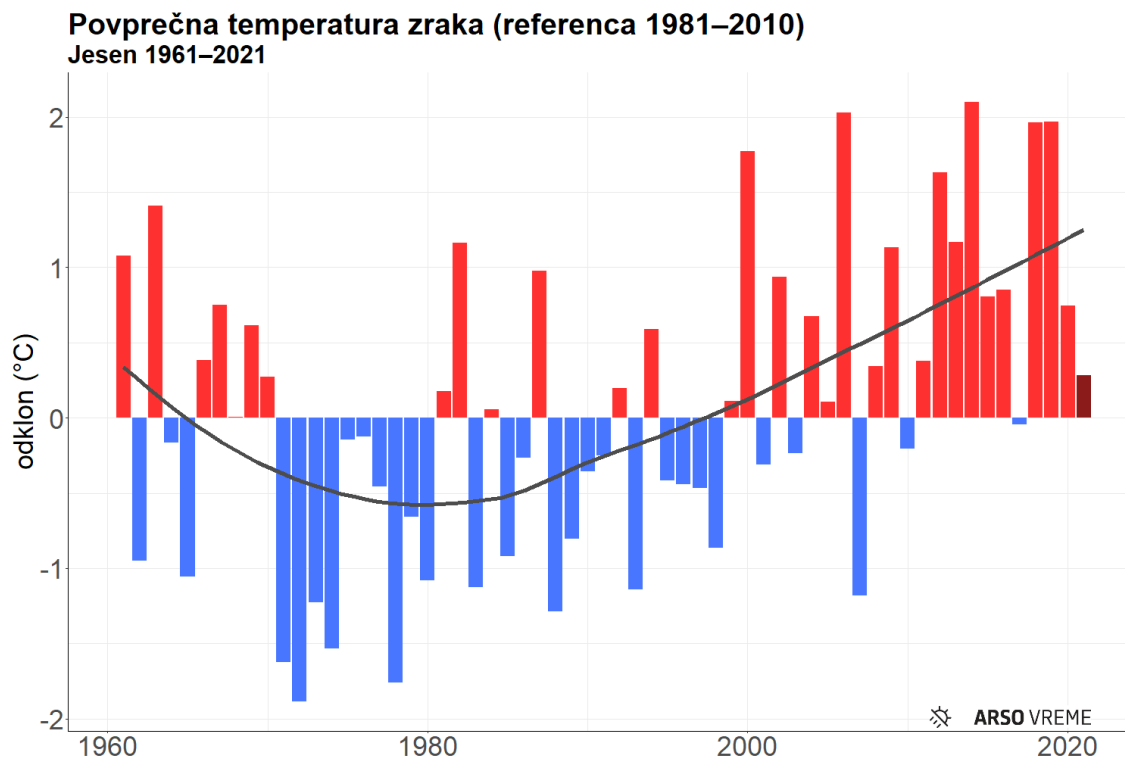
Podnebne značilnosti jeseni 2021

Po delnih in še ne povsem preverjenih podatkih je bila jesen 2021 povprečno do nadpovprečno topla, podpovprečno namočena, razen na manjših območjih Pomurja, in nadpovprečno osončena.

Odklon povprečne temperature zraka od povprečja obdobja 1981–2010 je na državni ravni znašal 0,3 °C, kar letošnjo jesen uvršča med 24 najtoplejših od leta 1961. V tem obdobju je bila najtoplejša jesen 2014, s temperaturnim odklonom 2,1 °C, odklon nad 2 °C ima še jesen 2006, tesno pa ji sledita še jeseni 2019 in 2018. Najhladnejša je bila v tem obdobju jesen 1972, z odklonom –1,9 °C, sledi pa ji jesen 1978 (odklon –1,8 °C). Dva jesenska meseca sta imela pozitiven odklon temperature (september: 1,2 °C, november: 0,7 °C), oktober pa negativnega (–1,1 °C). Prostorsko gledano je bil temperaturni odklon največji na zahodu države, najmanjši pa na jugovzhodu in v pasu od osrednje Slovenije do Pomurja. Glede na temperaturni razpon v obdobju 1981–2010 je bilo v večini države običajno toplo (med prvim in tretjim kvartilom), na zahodu pa toplo (med tretjim kvartilom in devetim decilom). Letošnja jesen je četrta v nizu zaporednih jeseni s pozitivnim temperaturnim odklonom glede na obdobje 1981–2010. V tem tisočletju je bilo 16 jeseni s pozitivnim in pet z negativnim odklonom temperature. Po ohlajanju jeseni v šestdesetih in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, se njihova temperatura od sredine osemdesetih let prejšnjega stoletja vztrajno dviguje. Jeseni so se od takrat ogrele že za okrog 1,9 °C.

Slika 1. Odklon povprečne temperature zraka jeseni 2021 od povprečja tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010

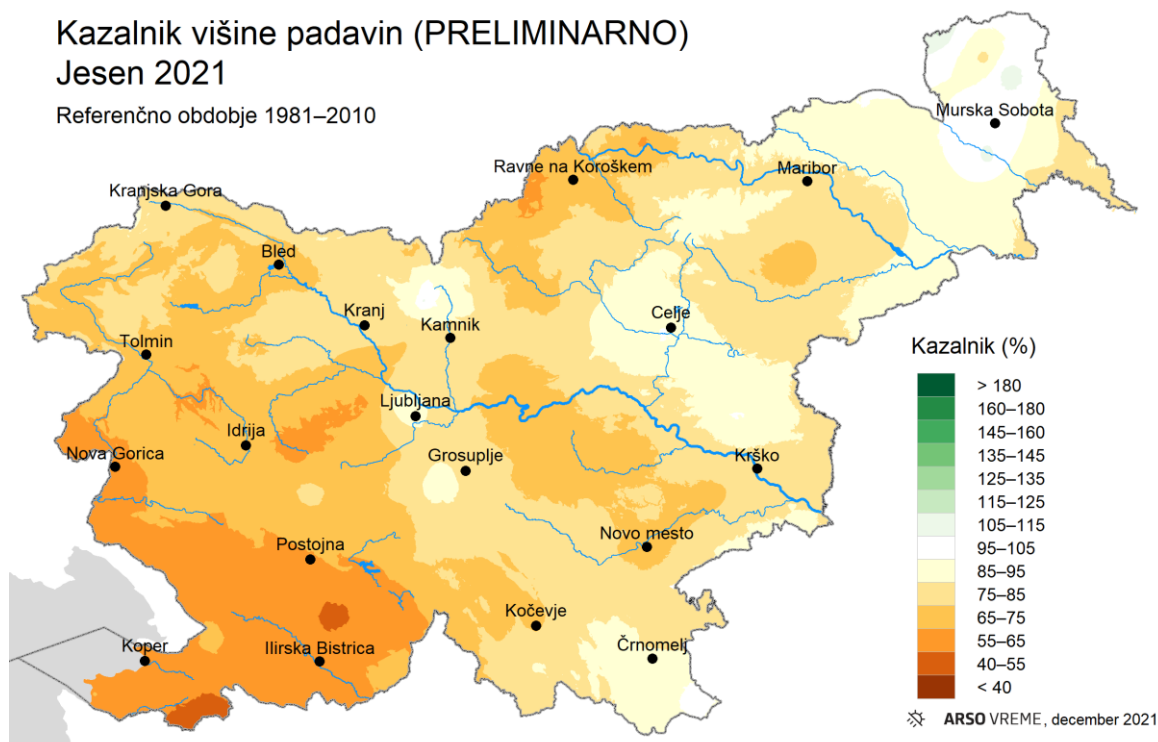
Slika 2. Odklon povprečne temperature zraka v jesenih 1961–2021 od povprečja tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010. Z rdečo so označene nadpovprečno tople jeseni, z modro hladnejše od povprečja. Letošnja jesen je označena s temnejšo barvo.

Padavin je bilo podpovprečno, razen na manjših območjih Pomurja. Kazalnik višine padavin na ravni države glede na referenčno obdobje 1981–2010 je znašal 77 %, kar uvršča jesen 2021 med 18 najmanj namočenih od leta 1961. Najmanj je bila v tem obdobju namočena jesen 2006 s kazalnikom 53 %, najbolj pa jesen 2000 s kazalnikom 153 %. Jeseni 2021 je bil najbolj suh september (s kazalnikom 57 %), tudi oktober je bil suh (s kazalnikom 66 %), medtem ko je bil na ravni države november nadpovprečno namočen (s kazalnikom 112 %). Najbolj suho je bilo na jugozahodu države, kjer je kazalnik višine padavin dosegel vrednosti med 55 in 65 %, proti severovzhodu države pa se je v grobem relativna višina padavin višala. Velik del Pomurja je imel običajno količino padavin, nekateri deli pa tudi nadpovprečno. Glede na razpon oz. pogostost padavin v obdobju 1981–2010 so bili večji del zahodne Slovenije, vzhod Kamniško-Savinjskih Alp in deli Koroške suhi (med prvim decilom in prvim kvartilom), drugod je bilo padavin običajno veliko (med prvim in tretjim kvartilom). V tem tisočletju je bilo devet jeseni s kazalnikom padavin pod in 12 nad vrednostjo dolgoletnega povprečja. Od leta 1961 večjega značilnega trenda v količini padavin za jesen ni opaziti, čeprav signal po dolgem vztrajanju na vrednosti okrog 105 % od devetdesetih let prejšnjega stoletja v zadnjih letih kaže upadanje.

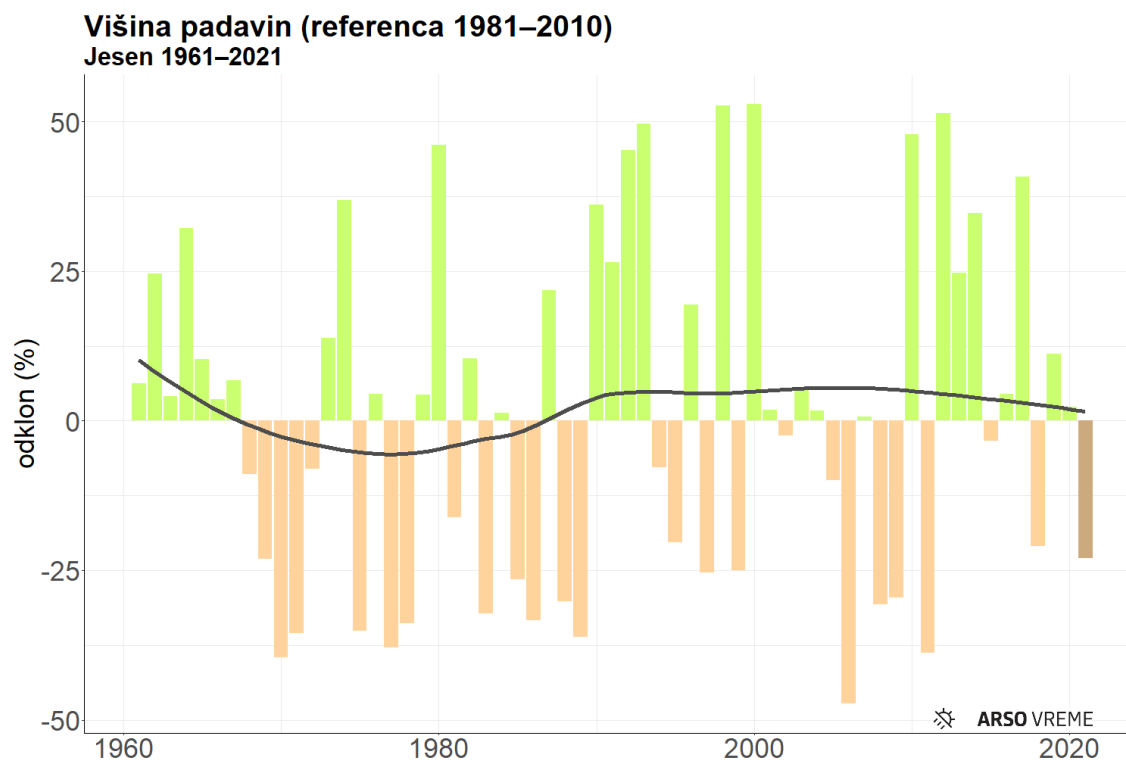
Kazalnik višine padavin (PRELIMINARNO)

Jesen 2021

Referenčno obdobje 1981–2010

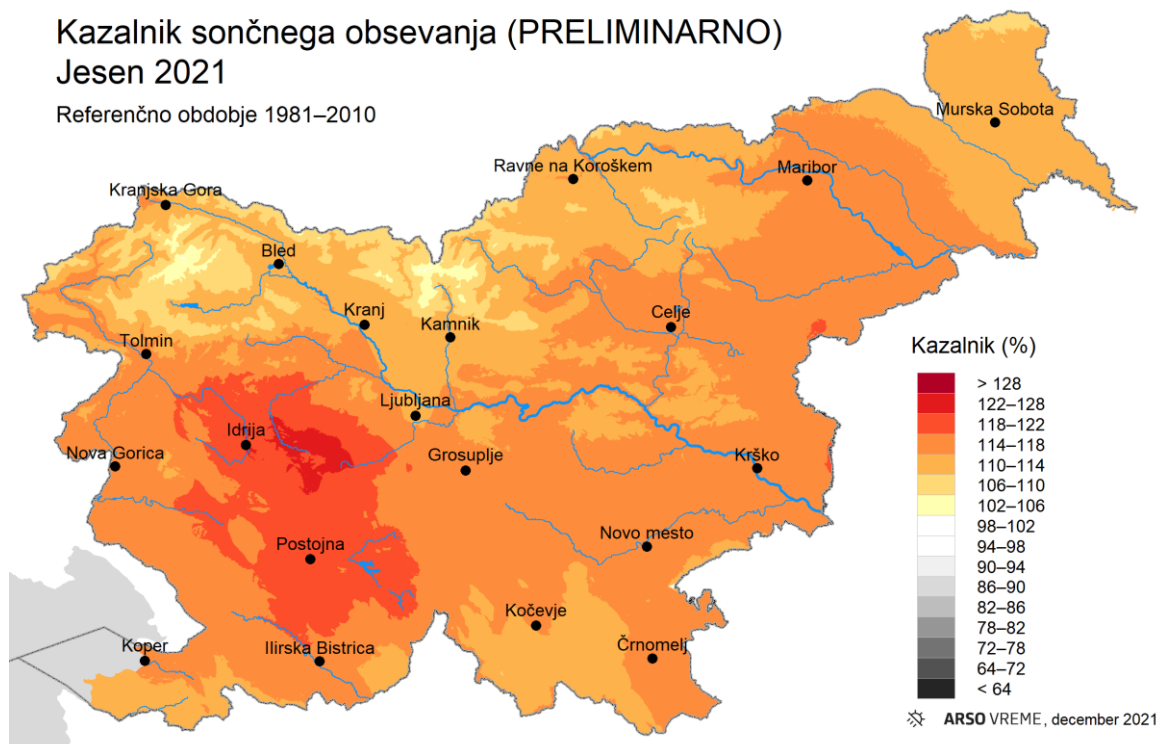

Slika 3. Kazalnik višine padavin jeseni 2021 glede na povprečje tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010

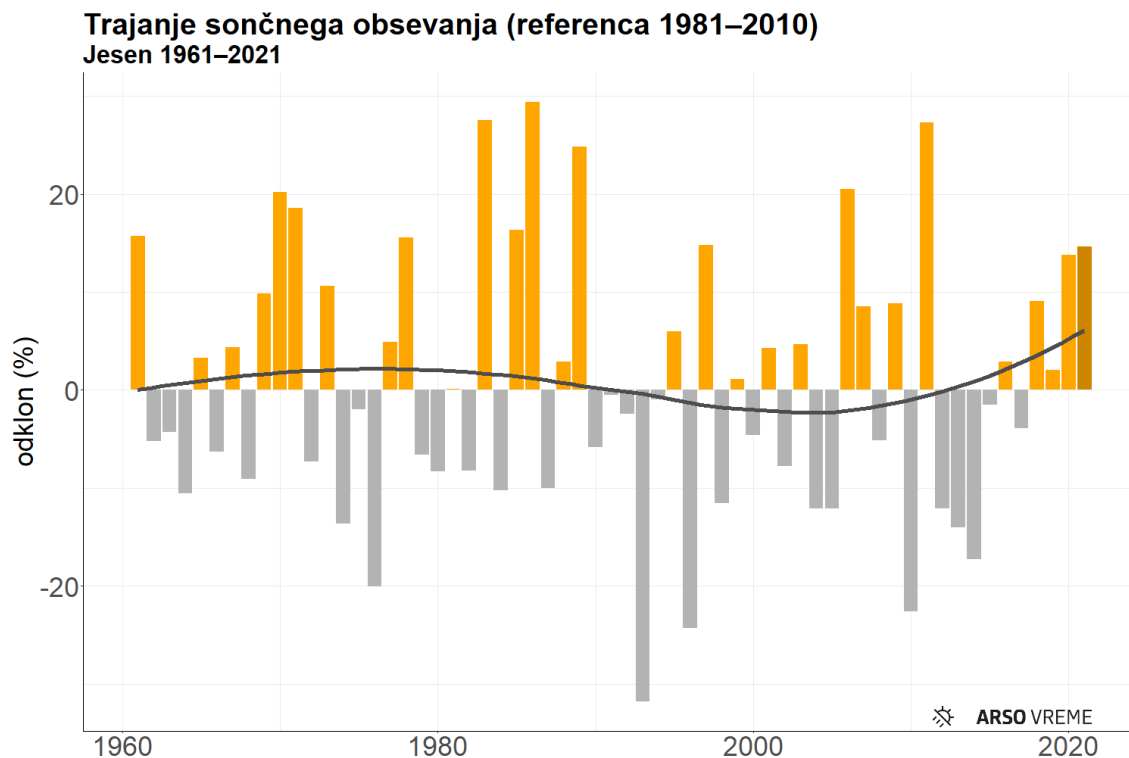

Slika 4. Relativni odklon višine padavin v jesenih 1961–2021 glede na povprečje tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010. Z zeleno so označene nadpovprečno, z rjavo pa podpovprečno namočene jeseni. Letošnja jesen je označeno s temnejšo barvo.

Osončenost je bila v letošnji jeseni nad povprečno vrednostjo obdobja 1981–2010. Kazalnik trajanja sončnega obsevanja na državni ravni je znašal okrog 115 %, kar letošnjo jesen uvršča med dvanajst najbolj osončenih od leta 1961. V tem obdobju so bile najbolj osončene jeseni 1986 (129 %), 1983 (128 %) in 2011 (127 %), najmanj pa jeseni 1993 (68 %), 1996 (76 %) in 2010 (77 %). K osončenosti letošnje jeseni je največ prispeval september s kazalnikom sončnega obsevanja na državni ravni 130 %, nadpovprečno je bil osončen še oktober s kazalnikom 112 %, medtem ko je bil november osončen podpovprečno (s kazalnikom 87 %). Kazalnik trajanja sončnega obsevanja je bil največji v delu dinarske gorske pregrade, kjer je znašal okoli 120 %. V večjem delu države je znašal kazalnik med 114–118 %, v Pomurju, Ljubljanski kotlini, na Kočevskem in Obali od 110–114 %, v višinah pa manj, 102–106 %. V povprečju osončenost jeseni od leta 1961 ne kaže značilnega trenda, se pa povečuje po sredini prvega desetletja tega stoletja. V tem tisočletju je bilo 11 jeseni s kazalnikom nad in deset pod vrednostjo dolgoletnega povprečja 1981–2010.

Slika 5. Kazalnik trajanja sončnega obsevanja jeseni 2021 glede na povprečje tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010

Slika 6. Relativni odklon trajanja sončnega obsevanja v jesenih 1961–2021 glede na povprečje tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010. Z oranžno so označene nadpovprečno, s sivo pa podpovprečno osončene jeseni. Letošnja jesen je označeno s temnejšo barvo.

Po sezonski statistiki temperature zraka in višine padavin je bila letošnja jesen na ravni države zelo podobna jesenim 1999, 1981 in 2008. Seveda so se vremenski potek in regionalne razmere med omenjenimi sezonami precej razlikovali. Zemljevide odklonov za izbrane spremenljivke najdete na povezavi https://meteo.arso.gov.si/met/sl/climate/current/archive/annual_and_seasonal-charts/.